

Сабақтың тақырыбы: Географияны зерттеу нысандары

Бөлім	Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.1 -географияның зерттеу нысандарын анықтайды			
Сабақтың мақсаты	Географияның зерттеу нысандарын атау. Географиялық дерек көздерімен жұмыс істеу (карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар). Географиялық далалық зерттеу көрсеткіштерді өңдеу.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	«Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл. Ұйымдастыру кезеңі: Амандасу, оқушыларды түгендеу Оқушылардың көңіл-күйін бақылау. Ынтымақтастық атмосферасын орнату: Суреттер арқылы жаңа сабаққа шығу	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Мадақтау Қол шапалақ	дидактикалық материалдар. Интерактивті тақ
Ортасы	Тақырыпқа шығу География ғылымы нені зерттейді? - Олай болса, бүгінгі сабақ не туралы болмақ? /Оқушылармен бірлесіп тақырыпты анықтау/ . Мақсат қою Бейнефильм көру арқылы бүгінгі сабақтың мақсатын анықтап алу. Жеке жұмыс. Оқушыларға географиялық фотосуреттер интербелсенді тақтадан көрсетіледі. Суреттер арқылы кеңістікті иерархия	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	http://ikitap.kz/audiobook/5189-kerqula_atty_kendebaj/5189-kerqula_atty_kendebaj аудиокітап Алты томдық «

	<p>түрінде дәптерлеріне жазып шығады.</p> <table border="1" data-bbox="481 167 1332 279"> <tr> <td>Планетарлы</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Аймақтық</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Жергілікті</td> <td></td> </tr> </table>	Планетарлы		Аймақтық		Жергілікті		<p>білдіреді</p> <p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p> <p>Слайдта берілген</p>	<p>ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»</p> <p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ Бағдаршам</p> <p>Қ.Б. Бірін-бірі тексеру кезінде</p>	<p>А4 парақшалар</p>
Планетарлы										
Аймақтық										
Жергілікті										
	<p>Бағалау: Мұғалім кері байланыс береді.</p> <p>Топтық жұмыс: Жердің нақты мекен-жайын анықтау. Жер ғаламшарының «төлқұжатын» дайындау. (А-4 қағазымен түрлі түсті қарындаш пайдаланады. Ноутбук арқылы ғаламтордан мәлімет іздеу) Топтар бір-біріне «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісін пайдалана отырып баға береді.</p> <p>1-Тапсырма. Джиксо әдісі бойынша : топтық жұмыс. 1-топ География нақты нені зерттейді? 2-топ Географиялық зерттеулердегі басты мәселелер 3-топ Табиғатта географиялық зерттеу жүргізу шегі.</p> <p>2- Тапсырма.</p> <p style="text-align: center;">1-қадам.</p> <p>1-сұрақ: Физикалық география нені оқытады?.....</p> <p>2-сұрақ: Ертеде географтар немен айналысқан?.....</p> <p style="text-align: center;">2-қадам.</p> <p>1-сұрақ: Неліктен Физикалық география географиялық қабықты зерттейді .....</p> <p>Оның себебі,...ү.....</p> <p>2-сұрақ: Бұлар физикалық география мен экономикалық география несімен ерекше? Менің ойымша, ...</p> <p style="text-align: center;">3- қадам.</p> <p>1-сұрақ: Географиялық білім қоғамға және жеке адамдарға да қажет екенін деректер келтіріп дәлелдендер.</p>									

Бағалау:
3-Тапсырма: .
 1-ші және 2-суретті мұқият қарастырып, салыстырып, онда зерттеушілердің зерттеп жатқан кезі бейнеленген. Бірақ зерттеушілер өңдегеннен кейін биолог пен географ бір-біріне ұқсамайтын екі түрлі нәтиже ұсынған.
 Тапсырма кестеге салыстыру қортындысын жазыңдар.

Зерттеу ерекшеліктері	Географ	Биолог
Зерттеу бағыттары		
Зерттейтін нысандары		
Зерттеу нәтижелері		
Қорытынды		

Жеке жұмыс: «Тәжірибелік» әдіс
 Географиялық нысандарды өлшеуге арналған техникалық құралдарды кесені талдау
Оқушылардың әр түрлі деңгейлерін ескеру мақсатында саралап оқытуды жүзеге асырамыз:
 - Жасай алмай отырған оқушыларға тапсырма орындау алгоритмі беріледі.
 - Қабілеті жоғары оқушылардың қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін қосымша тапсырма беріледі: Ауа райы элементтерінің қандай қасиеттерін өлшеуге, ал қайсыларын бағалауға болады дәлелдеп жазып беру

Құрал	Атауы	Қолдануы

сұрақ жауапты орындайды
 Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

Екі пәннің зерттеу мәселесін жазады
 Салыстыру арқылы география және биологияның зерттеу нысандарын түсіреді.
 География және биология салаларын зерттеу нәтижелерін жазады.

стикерлер арқылы бағалайды.
 «Жасыл» стикер бәрі дұрыс, «сары» бір қате, «қызыл» дұрыс емес жауаптар көп.

Географиялық нысанның ерекшеліктерін бір-бірінен ажыратады;
 Географиялық

					<p>нысандарды біледі, түсінеді.</p>	
<p>Сабақтыңсоңы</p>	<p>Бағалау: Нысана</p> <p>Білімді бекіту: «Серпілген сауал» әдісі бойынша оқушылар бір-біріне доп лақтыра отырып сұрақтар қояды.</p> <p>Кері байланыс: Оқушыларға рефлексия парағын ұсынамын.Сабақ барысында алған білімдері туралы кері байланыс жазады. «3.2.1.» 3 факт 2 көзқарас 1 тұжырым</p> 			<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>

Сабақтың тақырыбы: География ғылымының дамуы

Бөлім	Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.2 –саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді			
Сабақтың мақсаты	География ғылымын дамытуда саяхатшылар мен зерттеушілердің қосқан үлестерін сипаттайды . География ғылымының дамуына саяхатшылар мен зерттеушілердің қосқан үлесін анықтап, талдайды. Қазақстан аумағының зерттелуіне үлес қосқан саяхатшылар мен зерттеушілер туралы жинақтайды, өңдейді,талдайды,бағалайды.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>I.Ұйымдастыру кезеңі: 1.Топқа бөліну: «Мозайка » әдісі бойынша Саяхатшылардың суреттерінің қиындыларын құрастыру арқылы бөлініп,ол саяхатшы жөнінде білетінін айту. Осы арқылы,сабақтың тақырыбын ашылып,сабақ мақсаты анықталады. 3.Көпір Оқушылардың бұрынғы алған білімін байланыстыру арқылы төмендегі жабық сұрақтар қойылады.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Алғаш картаны кім жасады? 2.Алғаш глобусты кім жасаған? 3.Алғашқы глобус қайда сақтаулы? 	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап
Ортасы	Географияның зерттеу нысаны - әр түрлі дәрежедегі географиялық орта компоненттерінің орналасуы мен өзара әрекеттесу заңдары мен заңдылықтары болып табылады. Зерттеу нысанының күрделілігіне және	Слайдта	Смаликтер арқылы	

кеңдігіне байланысты география пәні ортақ географиялық ғылымдар жүйесін құрайтын бірнеше мамандандырылған (салалық) ғылым түрлеріне бөлінеді. Олардың ішінде ерекше аталатындар: жаратылыстану география ғылымдары (физикалық география, жердің географикалық қабықтарын тану

ғылымы, топырақтану, климатология, гляциология, гидрология, океанология, палеография) және қоғамдық географиялық ғылымдар (әлеуметтік-экономикалық география, тарихи география). Кейде географиялық картографияны да жеке ғылым ретінде бөліп айтады.

Географиялық зерттеулердің басты міндеті — табиғат ресурстары мен жағдайларын жан-жақты зерттеу, оларды тиімді пайдаланудың, өндіргіш күштерді орналастыру мен дамытудың, табиғатты қорғаудың және қалпына келтірудің ғылыми негіздерін жасау

Кластер әдісі бойынша топтық жұмыс орындау.

Әр топқа 2-саяхатшыдан беру

Мәтінмен жұмыс: Кесте жасау 10 минут

Саяхатшының аты -жөні	Зерттеген уақыты	Зерттеген аймағы
Х.Колумб		
Ф.Магеллан		
Васко да Гама		
Д.Кук		
Ш.Уәлиханов		
Қ.Сатбаев		

Жұптық жұмыс «Бейнені таны» әдісі 5 мин

№	Зерттеушілер Саяхатшылар	Суреті	Ақпарат көздері	жыл	Жауабы
1	Фернан Магеллан		a. Вест-Индия деп аталған аймаққа бейнені тағы 7 рет саяхат жасады.	1519-1522 ж.ж.	
2	Джеймс Кук		b. Каптервел саяхаты ғалымдық, зерттеушілік саласындағы өнбегінің жаңа бөлеске көтерілуіне жол ашты.	1492 жж.	
3	Васко да Гама		c. Себастьян Эшканомен бірігіп басқарған испан экспедициясы ... таңғыш рет Жер шарын айналып өтті, субокеандық үшін бейнені Тынық мұхитты ашты.	18 ғғ.	
4	Христофор Колумб		d. Жаңа Зеландия аралы мен Аустралияның шығыс жағылауын ашты.	1498 жж., 20 мамыр	
5	Шоқан Уәлиханов		e. португал кемесі Каликут (Калькутта) Шығыс Азияны игеру, тонау және бөлісу кезеңі осы күннен басталды.	1858 – 1859 ж.ж.	

көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

ҚБ өзін өзі бағалау

Топтар бірін бірі бағалайды.

Слайдар

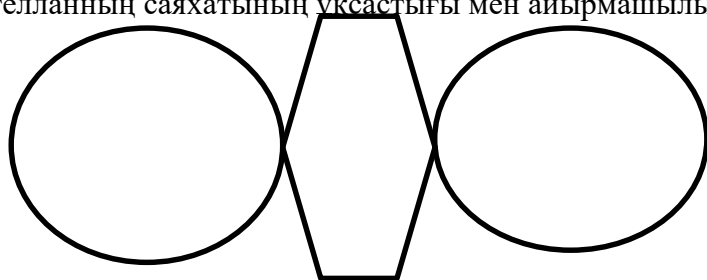
Ашық сұрап-жауаптар

Слайдта берілген сұрақ жауапты

**Осы ғалымдар атымен аталатын қандай жерлерді білесің?
Жалпы сабақтың бағалау критерийі:**

3 тапсырма
арқылы орындайды.
пен Ф. Магелланның саяхатының ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау

Венн диаграммасы
Саяхатшылар: Х. Колумб

4 – тапсырма. «Біреуін бересің, біреуін аласың?» әдісін қолдану арқылы.
Қазіргі кездегі қазақ география қоғамының қызметіне баға беру.
а) Қазақ география қоғамы қашан құрылды?
ә) Қазақ география қоғамы қандай жобалармен жұмыс істеді?
б) Қалай ойлайсыз қазірге география қоғамының болашағы қандай?

ҚБ: Шапалақ әдісімен бағаланады.

Дискриптор

Саяхатшылардың жүріп өткен бағытын картадан анықтайды.
– Кескін картаға саяхатшылардың жүріп өткен бағытын түсіреді
– Географиялық нысандармен сәйкестендіріп белгілейді
– Саяхатшылар мен зерттеушілердің ғылымға қосқан үлесін талдайды.
– SWOT анализі арқылы талдайды. – Венн диаграммасы Х. Колумб пен Ф. Магелланды салыстырып ұқсастығы мен айырмашылығын анықтайды. – Қазақ география қоғамы жұмысына баға береді.
Кері байланыс БББ әдісін пайдаландым

<i>Білдім</i>	<i>Білемін</i>	<i>Білгім келеді</i>

орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

Мұғалім жұптарға кері байланыс жасайды. Мықты топтарды мадақтайды

ҚБ:
«Баспалдақ» әдісі
1. Білімім төмен
2. Орташа
3. Орташадан жоғары
4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау»

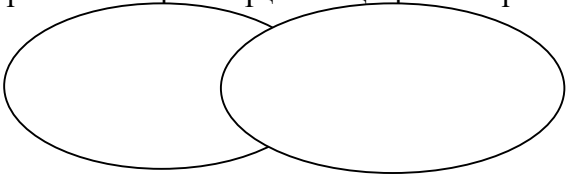
Сабақтыңсоңы	<p>Екі түрлі түсініктеме күнделігі. Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:</p> <table border="1" data-bbox="371 280 1227 547"> <thead> <tr> <th data-bbox="371 280 801 320">Бөліктің оң жағына</th> <th data-bbox="810 280 1227 320">Сол жағына</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="371 327 801 547">Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.</td> <td data-bbox="810 327 1227 547">Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)</td> </tr> </tbody> </table>	Бөліктің оң жағына	Сол жағына	Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы
Бөліктің оң жағына	Сол жағына							
Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)							

Сабақтың тақырыбы: Географиялық дерек көздері

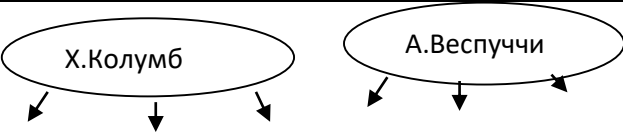
Бөлім	Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.3 -географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылардың қолынан келеді: -саяхатшылар мен зерттеушілердің жүріп өткен бағытын анықтайды;</p> <p>Көпшілік оқушылардың қолынан келеді: - саяхатшылар мен зерттеушілердің жүріп өткен бағытындағы географиялық нысандарды кескін картаға түсіреді;</p> <p>Кейбір оқушылардың қолынан келеді : саяхатшылар мен зерттеушілердің саяхатының маңыздылығын көрсетеді.</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл. .Ұйымдастыру кезеңі а)сәлемдесу ,сабаққа дайындығын тексеру б)географикалық әдістер бейнеленген әдістер суреттерін құрастыру арқылы топқа бөлу в) миға шабуыл -географикалық карталар қандай болып бөлінеді? - неліктен деп ойлайсыз Оқу мақсатымен, тілдік мақсатпен танысады; Жетістік критерийлерін болжайды;</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды</p>	 <p>«Кіру билеттері»</p>	<p>http://bestrefe.rat.kz/extra_rkd/show/59</p>

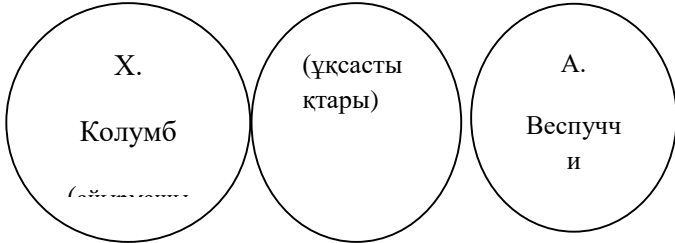
	Жетістік критерийлерімен танысады.			
Ортасы	<p>Білімді өзектеу Түйінді ұғымдарды жазып алу 1-тапсырма Берілген картасызбада саяхатшылардың зерттеу жолдары көрсетілген. <i>Васко да Гама және Фернан Магеланның саяхат жолдары</i></p> <p>а . Картасызбадағы саяхатшылардың жүрген жолын және негізгі географиялық нысандарды кескін картаға түсіріңіз. б . Осы саяхаттардың маңыздылығын көрсетіңіз. (топтық жұмыс)</p> <p>I-топ Геофикалық карталармен жұмыс II-топ Геофикалық дерек көздерге сиаптамалар беру III-топ Табиғатты танудың жолдарын атаңдар Негізгі ұғымдарға түсінік береді. Карта- Атлас- Деректі фильм- Экспедиция-</p>	<p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p>	<p>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау</p> <p>Топ бірін –бірі бағалайды Торлы диаграмма әдісі</p> <p>Б «Бәрекелді,әт теген-ай»</p>	<p>1. Флипчарт, фломастер</p>

	<p>Геолог- Аэрофото- Венн диаграммасы</p> <p>ерекшеліктері ұқсастықтары ерекшеліктері</p> <p>Кейбір оқушылар: Географикалық дерек көздерді пайдаланып қолжетімді өз жобасын ұсынады: 1. Тақырып бойынша әңгіме құрастырып, оларға қатысты көрнекі материалдарды пайдаланады. 2. Өз жұмысының нәтижелерін бүкіл сыныпқа көрсетіп, сыныптастарының сұрақтарына жауап бере алады. Кері байланыс «өз ойым»</p>	<p>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</p>	<p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ Бағдаршам</p>	
<p>Сабақтыңсоңы</p>	<p>Кері байланыс.</p> <p>«Түйін сөз» стратегиясы Олар бүгінгі сабақта не түсінді? Бүгінгі сабақ қандай жаңалықтарға толы болды? Алдағы сабаққа ұсынысы қандай? Оқушылар осы сұрақтарға жауап береді.</p>	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>

Сабақтың тақырыбы: Географиялық тәжірибелер

Бөлім	Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.4- географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық сыныпқа арналған -Тәжірибенің маңызын сипаттау,мектеп кабинетінде жүргізуге болатынтәжірибелерді әңгімелеп береді.</p> <p>Кейбір оқушыларға арналған - Бақылаудан алған деректерді маңызды білім көзі деп өзіндік шешім қабылдау</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>Психологиялық ахуал туғызу.</p> <p>Егер сіздің досыңыз болса-көршінің басын сипа</p> <p>Егер сіз өз мектебіңізді жақсы көрсеңіз- Аяқтарыңды топырлатындар</p> <p>Егер сіз өз еліңді жақсы көрем десеңіздер- қол соғыңыздар</p> <p>Көңіл күйлері көтеріледі</p> <p>Алдыңғы өткен тақырыпты еске түсіру мақсатымен төмендегі сұрақтарға қысқаша жауап беру</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магелланың саяхатының оң жақтары 2. Васко да Гамма саяхат жүргізген жолы, жерлері 3. Магелланның жүрген жолын картадан көрсету <p>1-тапсырма.Кластер СТО (А.Веспуччи мен Х.Колумбтың кім екендерін білу үшін)</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап орындайды</p>	<p>Қалыптастырушы бағалау</p> <p>Кері байланыс</p>	<p>Ұялы телефон</p> <p>Және интернет желілері</p> <p>Кітап</p>

	 <p>2-тапсырма. Видео көрсету АКТ (А.Веспуччи мен Х.Колумбтың кім екендерін түсіну) Кері байланыс (сұрақтар қою арқылы бөлімді тиянақтап алу) Дескриптор: 1.Саяхатшылар туралы естеріне түсіреді 2.Олар жайлы өз ойларын білдіре алады</p>			
<p>Ортасы</p>	<p>Тәжірибе № 1 Балғамен шөлмек шынының сынығын немесе тасты тұздың кристалын ұрып сындырындар Тапсырма 1.Тәжірибеде не байқадың? 2.Денелердің жабысу күшін анықта Тәжірибе Тау жыныстардың су өткізгіштік қасиеті Түтікшілерді ретімен ¼ бөлігіне:біріншісіне-ұсақталған және құрғақталған саз; екіншісіне- ұсақ құм; үшіншісіне-ірі құм; төртіншісіне-құмсазбен толтырындар Тапсырмалар: 1.Жыныстардың су өткізгіштік қабілетін байқай отырып,әрбір түтіктегі судың жыныс арқылы ағып өткен уақытын дәптеріңе жазып ал. 2.Тәжірибенің суретін дәптеріңе түсір 3.Тәжірибеге қандай қорытынды бере аласың? Дәптеріңе жаз Картамен жұмыс СТО (А.Веспуччи мен Х.Колумбтың жүрген жолдарын картадан табу, көрсету, жадында сақтау) 4-тапсырма Венн диаграммасы СТО (А.Веспуччи мен Х.Колумбтың саяхаттарының ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу)</p>	<p>Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді</p> <p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p>	<p>Бағалау критерийлер 1.Әр оқушы ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды. 2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды</p> <p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ</p>	<p>Ашық сұрап-жауаптар</p>

	<p style="text-align: center;">Венн диаграммасы</p> <p>Дескриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Картамен жұмыс істеу арқылы жүрген жолдарын көретуді біледі, естерінде сақтайды. 2.Саяхатшылардың саяхаттарының нәтижесін талдап диаграмма жүйесінде алдай алады. <ol style="list-style-type: none"> 1.Х. Колумб кім? А.Веспуччи деген кім? 2. Жүрген жолдарын қандай? 3. Х. Колумбтың саяхатының мақсаты қандай еді? 4.Х. Колумбтың саяхатының нәтижесінде не болды? 5.Х.Колумбтың саяхатының ойлағанындай болмауының себебі? 6. Екі саяхатшының саяхаттарының ортақшылығы неде жатыр? 	<p>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</p>	<p>Бағдаршам</p>	
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Ой толғаныс «3-2-1» Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат; Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті; Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет Кері байланыс «3 минуттық үзіліс»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маған ұнады 2. Маған қиындық туғызды 3. Мен хабардар болдым 4.Мені таңқалдырды <p>Рефлексия «Екі жұлдыз, бір тілек» - Сабақ уақытында орындаған жұмыстарын бағалау үшін білім алушыларға дескрипторлар арқылы өзін-өзі бағалауды жүргізуді ұсынамын.</p>	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>

Сабақтың тақырыбы: **Географиялық тәжірибелер**

Бөлім	Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.5- географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды			
Сабақтың мақсаты	Барлық оқушылар: Далалақ зерттеу географиялық әдістеріне сипаттама береді; Оқушылардың басым бөлігі: жоспар құрайды, жинақтайды, өңдейді; Кейбір оқушылар: заманауи әдістерімен таныстырады			
Сабақтың кезеңі уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>1.Ұйымдастыру кезеңі. Сәлемдесу.</p> <p>«Шаттық шеңбері» - жағымды тілек айту, сіз қандай әдемісіз..., шашыңыз қандай әдемі... күлкіңіз әдемі екен... т.б.</p> <p>«Өрмекші» - әдісі арқылы алдыңғы оқу «Зерттеулер және зерттеушілер» еске түсіру.</p> <p>Өзін –өзі бағалау</p> <p>Топқа бөлу. Оқушыларды пазл арқылы бөлу.</p>	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Слайд 6-7 Дидактикалық материалдар №1

	<p>Кесілген материктердің суреттерін жинап топқа бөлінеді</p> <p><u>Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу:</u></p> <p>Фото суреттер арқылы сабақтың тақырыбы анықтау. Бүгінгі сабақтың оқу мақсаттарын оқушылар анықтайды.</p> <p>Бағалау парақшасын таратып, топ ережесін түсіндіремін</p>			
<p>Ортасы</p>	<p>Далалық зерттеу — жалпы анықтау үшін бағытталған бастапқы мәліметтерді жинау. Түсінігі қолданылады, негізінен, жаратылыстану ғылымдарындағы. Мысалы, далалық зерттеу әдістері топырақ пайдаланылады жүргізу кезінде геолого-инженерлік ізденістер бағалау мақсатында олардың деформациялық және беріктік құрылымдар. Бұдан басқа, ұғымы қолданылады биология, лингвистика, археология, аудит. Әдістері кеңінен қолданылады далалық зерттеулер маркетингтегі. Туралы сөйлесейік олардың кейбіріне егжей-тегжейлі.</p> <p>Жалпы мәліметтер</p> <p>Маркетингтік зерттеу көздейді жинау белгілі бір деректер және оларды одан әрі өңдеуге жіберу. Бұл ақпарат үшін пайдаланылады, алға қойылған міндеттерді шешу. Кейбір жағдайларда шектелуге болады зерттеумен қайталама деректер, яғни қолда бар мәліметтерді. Сол туралы айтады кабинетном зерттеу. Алайда, көбінесе мамандарына жетіспейді қолда бар ақпарат. Бұл жағдайда, олар далалық зерттеу әдістері.</p> <p>Ерекшелігі</p> <p>Тәжірибеде маркетингтік жүргізеді кабинеттік және далалық зерттеулер. Бірінші маңызы зор сыртқы нарықтарға шығу кезінде. Алдын ала зерделеу қолда бар ақпаратты алуға мүмкіндік береді</p> 	<p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p>	<p>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау</p>	<p>Слайдар</p>

орындылығы туралы қорытынды одан әрі іс-қимыл. Далалық зерттеу әдістері болжайды елеулі қаржылық шығындар. Осыған байланысты оған асығады, тек қажет болған жағдайда, қашан деректер бар қарамағындағы мамандардың жеткіліксіз толық талдау жүргізу үшін жағдай. Далалық зерттеу жүргізіледі және оң қорытынды алған жағдайда, кейін кабинетного зерттеу деректер.

Жіктелуі

Әдістеріне жүргізу бастапқы далалық маркетингтік зерттеулер жатады:

Әдістеріне жүргізу бастапқы далалық маркетингтік зерттеулер керек қосуды, сондай-ақ, сұхбат. Бұл тәсіл бірге сұраумен алды соңғы

уақытта кеңінен таралған. Атап өту қажет, бұл әрбір жоғарыда келтірілген қабылдау пайдаланылуы мүмкін дербес, сондай-ақ үйлесімде.

Қосымша санат

Ақпаратты зерделеу болуы мүмкін тұтас немесе ішінара (іріктеп). Бірінші жағдайда

қамтылады белгілі бір топ респонденттердің әбден. Әдетте, бұл салыстырмалы түрде шағын қатысушылар саны: ірі компаниялар немесе тұтынушылар. Тұтас далалық зерттеу жоғары дәлдікпен ерекшеленеді. Мұнымен қоса, ол едәуір салымдар салуды талап етеді. Көбінесе практикада, алайда, қолданылады тәсілдерін, ішінара жинау және деректерді өңдеу. Олардың арасында, мысалы, кездейсоқ, нормированная, концентратталған іріктеу.

Қазіргі заманғы құралдар

Жағдайында жалпыға бірдей ақпараттандыру соңғы уақытта белсенді түрде пайдаланылатын және интерактивті әдіс-тәсілдерді жинау және

өңдеу ақпарат. Сондай-ақ, бүгін далалық зерттеу әдістеріне жатады және модельдеу. Кешенде басқа да құралдармен, ол қамтамасыз етеді барынша тиімді шешу алға қойылған міндеттерді күрделілігі әр түрлі деңгей. Модельдеу мүмкіндік береді визуализация үшін проблема және

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ:
«Баспалдақ»
әдісі 1.Білімім төмен
2.Орташа
3.Орташадан жоғары 4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім
тарапынан жүретін бағалау

Ашық сұрап-жауаптар

Ықтимал жолдары, оның жою.

Сауалнамалар мен сұхбат

Бұл негізгі әдістері-далалық зерттеулер. Салыстырғанда эксперименттер мен бақылаулармен, сауалнамалар мен сұхбаттар бірқатар басымдылықтарға ие. Бірінші кезекте олар жасалады мүмкіндіктерін зерттеп, салыстырмалы түрде неғұрлым кең облысы. Алайда, бұл орайда далалық зерттеу талап етеді, оның нақты мақсаты, түсіндіруді анықтайды және алынған мәліметтерді. Онымен байланысты болады проблема тұлғалар тобының, сауалнамаға қатысқан (тұтынушы, сатушы, сарапшы және тағы басқалар). Үшін неғұрлым тиімді ұйымдастыру сұхбат немесе сауалнама пайдаланған жөн сапалық әдістері. Далалық социологиялық зерттеулер бойынша жүргізілуі тиіс нақты өндірілген схемасы. Оны әзірлеу кезінде ерекше назар аудару қажет тактикасы сауалнама және сұхбат, әсіресе тұжырымдалуы мәселелерді, нысандарын және тәсілдерін респонденттерді іріктеу

1-ші топ. Айналаны бағдарлау (спорт алаңы)

2-ші топ. Күнге қарап көкжиекті бағдарлау

3-ші топ. Тұсбағдар арқылы бағдарлау (жергілікті жердің бағытын анықтау)

Оқушыларға қызыл, жасыл және сары түсті карточкаларды таратып, (қызыл = түсінбеймін, жасыл = барлығы түсінікті, сары- толық түсінбедім)

Критерий: Әр топ оқушылары далалық зерттеу жұмыстарының қорытындысын видео (қалталы телефон), буклет, альбом, постер түрінде ұсынады.

Дескриптор: Оқушылар өздерін табиғатта ережелерімен танысады;

- далалық жағдайда карта бойынша айналасын бағдарлайды;
- тұсбағдарды қолданып көкжиек тұстарын анықтайды;

«Ауызша мадақтау»

Қ.Б

:Бағдаршам әдісі арқылы

- рулетканы қолданып арақашықтықты өлшейді;
- өз жұмыстарының есептеулерін дұрыс жүргізеді;
- жұмыстарының қорытындысын постер, буклет, альбом түрінде қорғайды»

Сергіту сәті

Д. (саралау)

«Географиялық зерттеулердің әдістері» туралы семантикалық кестені толтырады

Карт огра фиял ық	Стати стика лық	Тарих	Салы стыр малы	Бақ ыла у	Ауда ндаст ыру	Моде льдеу	Болж ау	ГА Ж

Қ.б Өзара бағалау

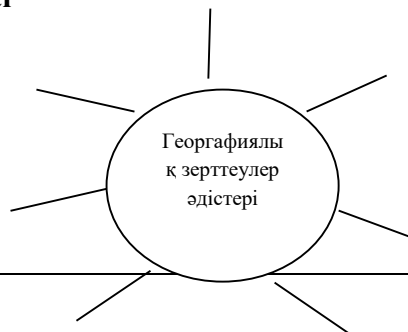
Критерий: Географиялық зерттеулердің әдістерін біледі.

Дескриптор: - Картографиялық әдісті біледі;

- Статистикалық әдісті біледі;
- Тарихи әдісті біледі;
- Салыстырмалы әдісті біледі;
- Бақылау әдісін біледі;
- Аудандастыру әдісін біледі;
- Модельдеу әдісін біледі;
- Болжау әдісін біледі;
- ГАЖ әдісін біледі.

Кері байланыс: «Екі жұлдыз, бір тілек»

«Кластер» әдісі

Критерий: Алынған деректер бойынша кластерді құрайды.

Дискриптор: - кластер құру жолдарын біледі;

- анықтама бере алады;
- өз ойларын дәлелдемелермен жеткізе алады.

2. «Ойлан, Жұптас, Бөліс...» стратегиясы. Жұпта суретті талқылап, екі сұрақ құрастырады. Жұптар сұрақтарын топта талқылап ұтымды сұрақтар қояды

ОРИЕНТИРОВАНИЕ ПО ЗВЕЗДАМ

«Смайликтер» арқылы бағалау

Критерий: Зерттеу нәтижесінде алған деректерді талдайды

Дискриптор: - ресурстарды тиімді пайдаланалады;

- далалық зерттеу құралдарды қолданыла алады;
- ұтымды сұрақтар қояды;
- сұрақтар бойынша дұрыс жауап алады

Сабақтыңсоңы

Рефлексия. Оқушылар қиық қағаздарға жазып береді.

Сабақта маған не пайдалы болды?

Сабақта маған не қызықты болды?

Сабақта маған не қиын болды?

Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.

Рефлексия парағы

Сабақтың тақырыбы: Географияда графикалық әдістердің қолданылуы

Бөлім	1. Географияны зерттеу тәсілдері			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.1.6- географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: диаграмма, профиль, график			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушыларға: суреттерді қолдана отырып, оларда бейнеленген географиялық нысандар мен табиғат құбылыстарын ажыратады</p> <p>Оқушылардың басым бөлігіне: географиялық нысандарды бөлінуіне қарай жеке иерархияларға топтастыра.</p> <p>Кейбір оқушыларға: Географиялық нысандардың, құбылыстардың және үрдістердің ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелейді: сызба, диаграмма, график, профиль.</p>			
Бағалау критерийі	<p>берілген суреттерді қолдана отырып, оларда бейнеленген географиялық нысандар мен табиғат құбылыстарын ажыратады</p> <p>-географиялық нысандарды бөлінуіне қарай жеке иерархияларға топтастыра</p> <p>-физикалық картаны қолданып, сызба салу ережесін сақтай отырып географиялық нысанның графикасын салады.</p> <p>сурет арқылы географиялық нысанды анықтайды;</p> <p>-сурет арқылы табиғи құбылысты анықтайды;</p> <p>-географиялық нысандарды бөлінуіне қарай жеке иерархияларға топтастырады</p> <p>-физикалық картаны қолданып, сызба салу ережесін сақтай отырып географиялық нысанның графикасын салады</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	Сәлемдесу, түгелдеу. Оқушыларды құпия сандар жазылған түрлі-түсті қағаздармен үш топқа бөлу.	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы	Қол шапалақ	дидактикалық материал

	<p>Оқушылардың қызығушылығын арттыру үшін «Ақ тілек» атты сергіту сәтін ұйымдастыру. Мақсаты: сыныпта сенімділік қарым-қатынас орнату.</p> <p>«Ой қозғау» - «Үш сұрақ» тәсілі арқылы үй тапсырмасын пысықтау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қайда? 2. Қалай? 3. Қандай? <p>Мұғалім оқушылардың қызығушылықтарын арттыру мақсатында сұрақ қояды:</p> <p>-Қоршаған орта туралы мәліметтер қандай әдістер арқылы алынады? (бақылау, тәжірибе жасау, өлшеу)</p> <p>-Географияда ақпараттарды әдебиеттен басқа тағы қайдан алуға болады деп ойлайсындар?</p> <p>Мұғалім сыныптың назарына әртүрлі графикалық үлгілерді ұсынады .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Суретте не көріп тұрмыз? 2.Бейнелеуде қандай әдіс пайдаланған? 3.Ауа температурасының өзгерісін қайдан көруге болады? 4.Берілген графиктердің бір-бірінен айырмашылығы 	<p>қайталау Сұрақ жауап орындайды</p>		<p>лдар.</p> <p>Интерактивті тақ</p>
<p>Ортасы</p>	<p>Мәтінмен жұмыс: Ауа райын зерттеу үшін арнайы құрал-жабдықтардың көрсеткіштерін тіркеп, болжам жасауға мүмкін. Мысалы, атмосфералық қысым төмендеген</p>	<p>Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты</p>	<p>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі</p>	<p>http://ikit.ap.kz/au diobook/</p>

<p>жағдайда ауа температурасы жылынады және жел көтеріледі.</p> <p>1. Ауа- райы жөнінде мәлімет оның компоненттерін зерттеу арқылы пысықталады. Ауа қысымы барометрмен, ауа температурасы термометрмен, желдің жылдамдығы анемометрмен, ал желдің бағыты флюгермен өлшенеді.</p> <p>Тапсырма: әр құралдардың пайдалану аясын анықтап, өлшем бірлігін атау. Ауа райын зерттеудің маңызы неде?</p> <p>2. Мысалы, топырақты зерттегенде –оның сыртқы белгілерінің(түсі, құрылысы, құрамы, құрылымы, жаңа түзінділер мен қосылыстар) жиынтығын сипаттау арқылы ақпарат қорытындылады. Топырақтың морфологиясын зерттеу далалық және зертханалық әдістер бойынша жүргізіледі. Топырақтың морфологиясын білу үшін оның құрылысын (қабаттарын және олардың қалыңдығын), түсін, құрылымын, әр түрлі қосылыстарды, жаңа түзінділерді анықтайды. Сондай-ақ, топырақтың гранулометриялық құрамын топырақ түзуші тау жыныстарының сипатына, ылғалдылығына, органикалық заттарға , судың дәміне (тұщы, ащы, кермек және т.б.) қарай белгілейді.</p> <p>Тапсырма:</p> <p>1. Топырақ үлгілерін зерттеп жоспар бойынша сипаттама беріңіздер: А) түсі, В) құрылымы, С) ылғалдылығы</p> <p>Оқушылар мәтінді Insert әдісі аясында оқып «!» , «+» «-», «?» белгілер қойып оқып шығады.</p> <table border="1" data-bbox="369 1066 1279 1145"> <tr> <td>«!»</td> <td>«+»</td> <td>«-»</td> <td>«?»</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> <p>Дәптерлеріне осы кестені толтырады .</p> <p>Бағалау: Оқушылар бір бірін жұпта дискрипторлар арқылы бағалайды:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мәтінді белгілер арқылы оқыды 2. Дәптерге кестені толтырды 3. Талқылауға қатысты <table border="1" data-bbox="369 1334 1249 1468"> <thead> <tr> <th>Бағалау критерийі</th> <th>р/с</th> <th>Дескрипторлар</th> <th>+/-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Далалық зерттеу жұмыстары туралы</td> <td>1</td> <td>Атмосфералық қысымды есептейді</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	«!»	«+»	«-»	«?»					Бағалау критерийі	р/с	Дескрипторлар	+/-	Далалық зерттеу жұмыстары туралы	1	Атмосфералық қысымды есептейді		<p>талдайды</p> <p>Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді</p> <p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p>	<p>бағалау</p> <p>ҚБ «Бәрекелді, өттеген-ай»</p> <p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ Бағдаршам</p>	<p>5189-kerqulaattykendebaj/5189-kerqulaattykendebaj</p> <p>аудиокіт ап</p> <p>Алты томдық</p> <p>«</p>
«!»	«+»	«-»	«?»																
Бағалау критерийі	р/с	Дескрипторлар	+/-																
Далалық зерттеу жұмыстары туралы	1	Атмосфералық қысымды есептейді																	

мәліметтер жинайды	2	Топырақтың құрамын талдайды		Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады		
<p>Мұғалім оқушыларды түрлі-түсті стикерлерде жазылған құпия сандар арқылы үш топқа бөледі:</p> <p>I- топ. жасыл түстер - Метеорологтар</p> <p>II –топ. сары түстер - Топырақ зерттеушілері</p> <p>III – топ. көк түстер –Тау биіктігін анықтаушылар</p> <p>Әр топ далалық жұмыстардың жоспарын құрады.</p> <p>; Тапсырма. 1. Зерттеу нысандары Ғарыштық, аймақтық, жергілікті болып бөлінеді.</p> <p>Берілген суретпен жұмыс жасаңыз.</p> <p>a. Қандай географиялық нысан көрсетілген?</p> <p>b. Қандай табиғи құбылыс көрсетілген?Саралау сыныптың барлығына.</p> <p>Топтық жұмыс.</p> <p>Коммуникативтік тәсіл сөйлеу, ой-бөлісу, пікір алмасады.</p> <p>Визуалды айғақтар әдісі. Суреттер.</p> <p>(Барлық оқушыларға арналған, оқушы іс-әрекеті суреттегі географиялық нысандар мен табиғи құбылыстарды ажырата алды және топтық бағала, бағалау,Топтық бағалау.</p> <p>топтар критерийлерге сәйкес бір бірінің жұмысы үшін баға қояды.Стикер арқылы.</p> <p>баға қойды.Әдісі іс-әрекеттік білімді сурет арқылы өзі меңгерді.</p> <p>Талдау.</p> <p>Тапсырмасы.2.. Жұптаса отырыпосы суретте көрсетілген география ғылымының зерттеу нысандарын иерахиялық деңгейлер бойынша сәйкестендіріңіз (суреттердің сандарын сызбаның тиісті бағандарына толтырыңыз).</p> <p>Сабақ барысында оқушылар төмендегі әрекеттерді жүзеге асырады алады</p> <p>географиялық нысандардың суреттерін аумақтық қамтылуына қарай жеке иерархиялық (деңгейлік)топтарға жіктейді;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ғарыштық деңгей нысандарын сәйкестендіреді; - аймақтық деңгей нысандарын сәйкестендіреді; - жергілікті деңгей нысандарын сәйкестендіреді; <p>Саралап оқыту оқушылардың кейбіреуі ғана орындайды. Жұптық жұмыс.</p>						

Іс-әрекеттік тәсіл –білімді өз бетімен меңгереді.Дербес оқу-бір-бірін оқытады. Өзін-өзі бағалау-өзінің және жұбының жұмысы арқылы оқып жатқан нәрсені білгеніне баға қояды.

Тапсырмас.3.

Осы географиялық нысанның биіктігін сызба түрінде көрсетіңіз (физикалық картаны қолданыңыз және сызба салу ережелерін сақтаңыз).

Саралап оқыту тапсырманы оқушылардың кейбірі орындайды, картамен жұмыс. Жеке жұмыс. Зерттеу тәсілі(жұмысты өз бетімен орындайды)жеке жұмысты бағалау сызбасы арқылы өзінің жұмысына баға береді.

Төмен:Географиялық нысанның биіктігін графикалық түрде көрсетуде қиналады.

Орта:Географиялық нысанның биіктігін графикалық түрде көрсетуде қателіктер жібереді

Жоғары:Географиялық нысанның биіктігін графикалық түрде көрсетеді

Топтық жұмыс: Топтар берілген ақпараттарды пайдаланып графикалық түрде көрсетуге тапсырмалар беріледі.

I топ – Берілген ақпараттарды бағандық графика ретінде көрсету.

Тапсырма

ай	I	II	III	I Ү	Ү	Ү	ҮII	ҮIII	IX	X	X I	XII
t°	-	-	-2	+	+	+	+25	+22	+1	+	-6	-10
C	16	13		6	14	20			2	3		

II топ - Берілген материалдарды пайдаланып шеңберлі диаграмма құрастыру. Тапсырма.

Топырақ құрамы : минералды негіздері - 50 % , органикалық заттар – 10 % , ауа – 15 % ,су – 25 %

III – топ – Қазақстанның ең үлкен,ең биік тауы – Тянь-Шань. Оның ең биік нүктесі – Хан-Тәңірі (биіктігі 6995 м)

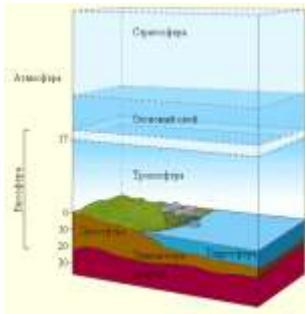
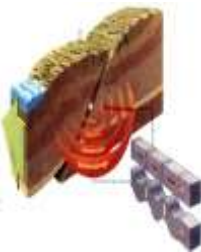
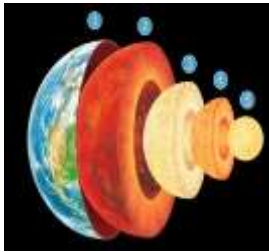
Осы таудың биіктік белдеулігінің графикалық сызбасын құру.

Атмосфералық қысымның жоғары және төмен аймағын белгілейды
Топырақтың құрамын анықтайды
Таулардың биіктік белдеулерін ажырата алады
Географияда графикалық әдісті түсінеді

	<p>Әр топ жасаған жұмыстарын қорғайды. Жұптық жұмыс Кесте толтыру</p> <table border="1" data-bbox="369 256 1368 336"> <tr> <td colspan="2">Географиялық зерттеулерді берудің графикалық әдістерінің</td> </tr> <tr> <td>Артықшылығы</td> <td>Кемшілігі</td> </tr> </table> <p>Осы критерий бойынша оқушылар бір – бірін бағалайды. Әр жұп өз ойларын айтқанда қосымша ретінде қалған оқушылар жазып отырады, осылайша олар өте көп ақпарат жинайды.</p>	Географиялық зерттеулерді берудің графикалық әдістерінің		Артықшылығы	Кемшілігі	<p>Графикалық әдістердің 2 артықшылығын жаза алады Графикалық әдістердің 2 кемшілігін жаза алады Артықшылығы мен кемшілігін негіздеп айта алады</p>							
Географиялық зерттеулерді берудің графикалық әдістерінің													
Артықшылығы	Кемшілігі												
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Кері байланыс: «Менің сабақтан кейінгі әсерім» кестесі</p> <table border="1" data-bbox="423 683 1359 837"> <thead> <tr> <th><i>Қандай ой пайда болды</i></th> <th><i>Не сезіндім</i></th> <th><i>Не ұнады</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>Рефлексия: Нысана әдісі. Сұрақтары: 1. Мен үшін қызықты болды 2. Жаңадан үйрендім 3. Маған түсінікті болды</p>	<i>Қандай ой пайда болды</i>	<i>Не сезіндім</i>	<i>Не ұнады</i>							<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>
<i>Қандай ой пайда болды</i>	<i>Не сезіндім</i>	<i>Не ұнады</i>											

Сабақтың тақырыбы: Географиялық картосхемаларды қолдану

Бөлім	2. Картография және географиялық деректер қоры			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.2.1.1- тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылыр біледі: жер беті кескіндері түрлерін, шартты белгілерді, картадағы түстердің нені білдіретінін біледі.</p> <p>Көпшілігі: план мен картаны ажыратады , кескін картаға түсіріп қолданады</p> <p>Кейбірі: шартты белгілерді қолдана отырып план сызады, картаны, табиғи нысандарды ажыратады.</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>1.Ұйымдастыру: Оқушылармен амандасу, түгендеу. Сыныпқа психологиялық ахуал туғызу.</p> <p>«Керемет бақ»</p> <p>Оқушылар бақта жүрміз деп бір сәтке елестетіп, өздеріне ұнаған гүлді салып қасындағы оқушыға жылы лебіздерін білдіру арқылы ұсынады.</p> <p>Сынып оқушыларын стикерлер арқылы 3-топқа топтастырамыз.</p> <p>Оқушыларға бағалау парағы таратылады.</p> <p>2. Үй тапсырмасы:</p> <p>«Сурет арқылы болжау»стратегиясы. Суреттерді сипаттап мағынасын ашу. Әр топқа әр-түрлі суреттер, сызбалар үлестіріледі. Оқушылар мағыналарын ашып сипаттайды.</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап орындайды</p>	<p>Қол шапалақ</p>	<p>Ұялы телефон</p> <p>Және интернет желілері</p> <p>Кітап</p>

Ортасы

«Ой қозғау» әдісі. Жаңа тақырыпты меңгеруге кіріспес бұрын оқушылардың ойын шоғырландыру үшін қолданылатын әдіс.

- 1.Картасызба не үшін қажет?
- 2.Картасызбалар қалай құрастырылады және дайындалады?
- 3.Қазіргі кезде картаның мүмкіндіктері қандай деп ойлайсыңдар.

Оқушылар өз ойларын ортаға салады. Оқушылармен пікірлесе келе карта жайлы қысқаша мәліметтер: карта қалай? қашан? пайда болды , оның маңызы не? және пайдасы туралы мәліметтер айтып өтемін.

Оқушыларды құлақтандыра келе жаңа сабақты «өздік жұмыс» әдісімен меңгертуді бастаймын.

1 . «Постер қорғау».Әр топқа тапсырмалар беріледі.

1-топ: Қандай тәсілдермен жергілікті жерді бейнелеуге болады? Ғарыштық және аэрофотосуреттерді айрмашылығы қандай?

2-топ: План дегеніміз не? Оның картадан айрмашылығы, ұқсастығын анықта.

3-топ: Картадағы түстер, шартты белгілер нені білдіреді және оларды қалай қолданамыз?

Топтар сұрақтарға жауап береді, постер арқылы қорғайды. Оқушылар бір-бірін мұқият тыңдап, дәптерлеріне қысқаша жазып отырады

2 .«Географиялық диктант».

«Шартты белгілер сыры» деп аталады, одан сәтті өту үшін

Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы

Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау

Слайдар

Ашық

	<p>топографиялық әңгіменің белгіленген сөздерін шартты белгілермен көрсету.</p> <p>Біз әжем екеуіміз (қаладан) _____ шығып, (тасжол) _____ мен жүріп, (өзендегі ағаш көпір) _____ ден өттік. (Көл мен батпақты) _____ айналып, (аралас орман) _____ ішіндегі орманшының _____ (үйіне) бардық. Әжем сонда қалды. Біз Серік екеуіміз 1 шақырым (шалғындағы соқпақ жол) _____ мен (жеміс бағына) _____ барып, алма жинадық.</p> <p>Жергілікті жерді планға түсіру бойынша жұмыс ретін баяндау үшін сөйлемдерді тиісті ретімен сәйкестендіріңіз:</p> <p>Сәйкестендіру:</p> <table border="1" data-bbox="566 576 1196 863"> <tr> <td>заттарға дейінгі қашықтықты өлшеу</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>планшетке шартты белгілерді түсіру</td> <td></td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>масштабты анықтау.</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>планшетті дайындау</td> <td></td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>заттарға қатысты бағытты анықтау</td> <td></td> <td>2</td> </tr> </table>	заттарға дейінгі қашықтықты өлшеу		5	планшетке шартты белгілерді түсіру		3	масштабты анықтау.		1	планшетті дайындау		4	заттарға қатысты бағытты анықтау		2	<p>сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</p> <ul style="list-style-type: none"> - План мен шартты белгілер ұғымдарын айтады - Жергілікті жердің планын сызу үшін, кестеге план сызу алгоритмін дұрыс көрсетеді - Шартты белгілерді қолданып, әңгіме құрастырады 	<p>«Баспалдақ» әдісі 1.Білім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша м</p> <p>мадақтау</p>	<p>сұрап-жауаптар</p>
заттарға дейінгі қашықтықты өлшеу		5																	
планшетке шартты белгілерді түсіру		3																	
масштабты анықтау.		1																	
планшетті дайындау		4																	
заттарға қатысты бағытты анықтау		2																	
<p>Сабақтыңсоңы</p>	<p>Екі түрлі түсініктеме күнделігі.</p> <p>Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:</p> <table border="1" data-bbox="506 1086 1370 1272"> <tr> <td>Бөліктің оң жағына</td> <td>Сол жағына</td> </tr> <tr> <td>Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.</td> <td>Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)</td> </tr> </table>	Бөліктің оң жағына	Сол жағына	Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>											
Бөліктің оң жағына	Сол жағына																		
Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)																		

Бөлім	2. Картография және география лық деректер қоры			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.2.1.2- географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылардың қолынан келеді: географиялық номенклатура нысандарын картадан ажыратады</p> <p>Көпшілік оқушылардың қолынан келеді: карталарды оқи алады</p> <p>Кейбір оқушылардың қолынан келеді : - географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді.</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>1. Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл.</p> <p>2. Үй тапсырмасын тексеру. Тақырыптың түйінді түсініктерін жұптасып қайталау. Жазбаша тапсырма.</p> <p>3. Қосымша материалдар.</p> <ul style="list-style-type: none"> Қазақстандағы географиялық зертеулер. <p>Оқу мақсатымен, тілдік мақсатпен танысады; Жетістік критерийлерін болжайды; Жетістік критерийлерімен танысады.</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап орындайды</p>	 <p>«Кіру билеттері»</p>	<p>http://bestrefe.rat.kz/extra_rkd/show/59</p>

	<p>Кластер құру:</p>																																	
<p>Ортасы</p>	<p style="text-align: center;">Білімді өзектеу Жаңа тақырыпты түсіндіру Түйінді ұғымдарды жазып алу</p> <p>1-тапсырма Атлас карталары бойынша географиялық карта мен топографиялық картадағы шартты белгілерді анықтап , тиісті торкөзге /+/ таңбасын қою арқылы сәйкестендіріңіз. Шартты белгі Карта Топографиялық Географиялық</p> <p>2. Атлас карталарын қолдана отырып, аталған елдерге берілген жоспар бойынша сипаттама жасаңыз.</p> <table border="1" data-bbox="369 933 1149 1313"> <thead> <tr> <th>Елдің атауы</th> <th>Қазақстан</th> <th>Италия</th> <th>Перу</th> <th>Аустралия</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Астанасы</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Жер бедері</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ең биік нүктесі</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Пайдалы қазбалары</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Өзендері</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Жұптық жұмыс <i>№1 Мәтінмен жұмыс. Сұрақтары:</i> Орталық, перифериялық, шекаралық, транзиттік жағалаулық, ішкі елдерге жұптасып сипаттама беру</p>	Елдің атауы	Қазақстан	Италия	Перу	Аустралия	Астанасы					Жер бедері					Ең биік нүктесі					Пайдалы қазбалары					Өзендері					<p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p>	<p>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау</p>	<p>1. Флипчарт, фломастер</p>
Елдің атауы	Қазақстан	Италия	Перу	Аустралия																														
Астанасы																																		
Жер бедері																																		
Ең биік нүктесі																																		
Пайдалы қазбалары																																		
Өзендері																																		

	<p>Жағаулық (Мұхитқа шыға алатын мемлекеттер)</p>	<p>Орталық (Мұхитқа шыға алмайтын мем)</p>	<p>Перифириялық</p>	<p>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</p>	<p>ҚБ «Бәрежелді, өттеген-ай»</p> <p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ Бағдаршам</p>	
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Кері байланыс. «Түйін сөз» стратегиясы 1- қадам: 10 – ға шейін сандар қиындыларын әзірлеймін. 2- қадам: Оқушыларға бір санды таңдауға тиіс екенін түсіндіремін. 3- қадам: Оқушылардың сан мен олардың сабақ туралы ой – пікірлерін ұштастыра айтатынын түсіндіремін.</p>			<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>

Тапсырма 2. Жеке жұмыс.

Кескін картамен жұмыс. Кескін картада орталық, перифириялық, шекаралық, транзиттік, жағалаулық және ішкі елдерді белгілеу.

Тапсырма 3. Географиялық номенклатура

Таулар	Қыраттар Үстірттер	Жазықтар Ойпаттар

Тапсырма 3. Географиялық номенклатура

Теңіздер	Шығанақтар	Бұғаздар

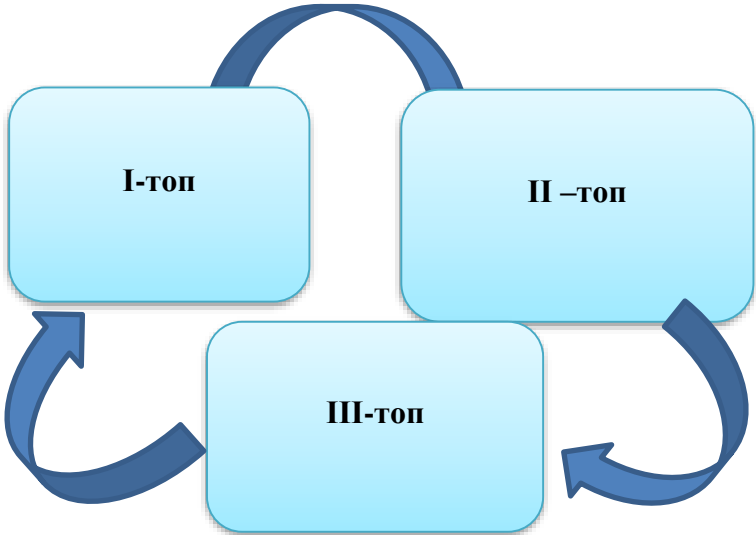
Тапсырма 3. Географиялық номенклатура

Аралдар	Түбектер	Архипелагтар

Сабақтың тақырыбы: Географиялық деректерді ұйымдастыру

Бөлім	2. Картография және география лық деректер қоры			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.2.2.1- географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылардың қолынан келеді: географиялық нысандарды жинақтайды</p> <p>көпшілік оқушылардың қолынан келеді: географиялық нысандарды топтастырады</p> <p>Кейбір оқушылардың қолынан келеді : географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>I. Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>1. Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу.</p> <p>2. Көңіл – күйлерін көтеру үшін психологиялық ахуал қалыптастыру. Оқушылар шаттық шеңберін құрып, бір-біріне жылы тілектерін айтады.</p> <p>3. Қала, өзен, көпірдің суреттері берілген карточкалар арқылы топқа бөлу.</p> <p>1 – топ. «Қала»</p> <p>2 – топ. «Өзен»</p> <p>3 – топ. «Көпір»</p> <p>4. «Взгляд на мир» атты бейнероликті көрсету арқылы сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды.</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап орындайды</p>	<p>Қалыптастырушы бағалау</p> <p>Кері байланыс</p>	<p>Ұялы телефон</p> <p>Және интернет желілері</p> <p>Кітап</p>

	<p>-Оқушылар, қалай ойласыңдар бүгінгі сабақтың тақырыбы неге байланысты деп ойлайсыңдар?</p> <p>- Сабақтың мақсатың сұрақ-жауап арқылы ашады.</p> <p>Ой қозғау әдісі арқылы сұрақтарға жауап береді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Карта дегеніміз не? 2. Карталар масштабына қарай қалай бөлінеді? 3.Мазмұнына қарай қандай топтарға бөлінеді? 			
<p>Ортасы</p>	<p>Джигсо» әдісі арқылы әр топтағы 3 оқушыға үш түрлі тапсырма беріледі. 1,2,3 оқушылар өзара топтарға бірігіп, берілген тапсырманы талқылайды. Қайтадан өз топтарына келіп, топ ішінде талқылайды. келесі топқа тақырыптары бойынша мәліметтер береотырып, түсіндіреді.</p> <p>Оқулықтың 24,25 – беттеріндегі 9,10 – суреттерді пайдаланып, тапсырмаларға жауап беру.</p> <p>№ 1 оқушы Жергілікті жердің бейнелерінің түрлері</p> <p>№ 2 оқушы Планның картадан айырмашылығы</p> <p>№ 3 оқушы Шартты белгілер</p> 	<p>Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді</p> <p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой</p>	<p>Бағалау критерийлер</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ертегідегі негізгі кейіпкерлердің портретін жинақтайды. 2.Кейіпкердің образына қызмет етіп тұрған маңызды әрекеттерін талдайды. 3.Жинақталған ақпараттар негізінде кейіпкер образына қатысты өз көзқарасын білдіреді <p>Дескрипторлар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Әр оқушы ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне 	<p>Ашық сұрап-жауаптар</p>

«Көршіңе әңгімелеп бер» әдісі

- шартты белгілер беріледі, әңгіме құрастыруға уақыт беріңіз;
- одан кейін оқушылардан өз ойларын көршілерімен бөлісуді сұраңыз;
- осы тапсырма бойынша өздері құрастырған әңгімені сыныпқа айтуын ұсыныңыз.

панда көрсетілген шартты белгілерді пайдаланып, табиғатқа танымжорық жасау маршрутын баяндайтын әңгіме құрастырыңыз

1-тапсырма

Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз

1. сандық масштабты атаулы масштабқа айналдырыңыз.

- a. 1:4 000-
- b. 1:50 000-
- c. 1: 900 000-
- d 1:700-

өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

-Сандық масштабты атаулы масштабқа айналдырыңыз;
-атаулы масштабты сандық масштабқа айналдырады;

қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды. 2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ
Бағдаршам

	<p>e.1 : 10 000 000- f. 1: 350 000- II. Атаулы масштабты сандық масштабқа айналдырыңыз a.1см 50 м- b.1см: 7км- c.1см 6 00 м- d 1см: 30 км- e.1см :400км- f. 1см: 8000 км- III.келесі масштаб түрлерін сызықтық масштаб түрінде көрсетіңіз a.1см де 350к м- b.1: 90 000-</p> <p>2. Масштабты қолданып, Астана және әлем елдері астаналары арасындағы қашықтықты есептеңіз. Астана-Москва , Астана-Вашингтон, Астана –Лондон, Астана –Пекин Дескрипторлар Білім алушы Кері байланыс</p> <p>3.Берілген қалалардың географиялық координаталарын анықтаңыз.</p> <table border="1" data-bbox="369 794 1077 986"> <thead> <tr> <th>Қалалар</th> <th>Ендік с.е ж/е о.е</th> <th>Бойлық ш.б/ б.б</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Астана</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Париж</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ташкент</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Қалалар	Ендік с.е ж/е о.е	Бойлық ш.б/ б.б	Астана			Париж			Ташкент			<p>-сызықтық масштабпен көрсетеді;</p> <p>картаны пайдаланып, берілген қалалардың географиялық координатасын анықтайды;</p>		
Қалалар	Ендік с.е ж/е о.е	Бойлық ш.б/ б.б														
Астана																
Париж																
Ташкент																
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>Ойтолғаныс «3-2-1» Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат; Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті; Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет Кері байланыс «3 минуттық үзіліс» 4. Маған ұнады 5. Маған қиындық туғызды 6. Мен хабардар болдым 4.Мені таңқалдырды</p> <p>Рефлексия «Екі жұлдыз, бір тілек»</p>	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>												

Сабақтың тақырыбы: **Литосфераның құрылысы мен заттық құрамы**

Бөлім	3. Физикалық география			
	3.1. Литосфера			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.3.1.1 -литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар:Литосфера ұғымымен танысады, литосфераның құрылысы және заттық құрамының арасындағы байланысты түсінеді.</p> <p>Оқушылардың басым бөлігі:Жер қыртысының сызбасы арқылы құрылысын анықтайды және жер қыртысының қалай қалыптасқаны туралы біледі.</p> <p>Кейбір оқушылар:Жер қыртысының құрамы, зерттелуі жөнінде өз пікірлерін айтады, саралайды.</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>Сабақты ұйымдастыру</p> <p>Ынтымақтастыру атмосферасын құру</p> <p>1. «Шаттық шеңбері» оқушылар бір-бірімен қол ұстасып, шеңбер бойымен тұрады. Бір – біріне қарап, жақсы тілек айтады.</p> <p>2. Литосфераның құрылысы бойынша «Сандар» әдісі арқылы 3 топқа бөліну /ядро, мантия, жер қыртысы/</p> <p>1-топ. «Жер қыртысы»</p> <p>2-топ. «Мантия»</p> <p>3-топ. «Ядро».</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап орындайды</p>	<p>Мадақтау</p> <p>Қол шапалақ</p>	<p>Слайд 6-7</p> <p>Дидактикалық материалдар №1</p>

	<p><i>Топқа бөлініп болған соң, оқушылар өз топтарынан топ басшысын сайлайды. Топ басшысына бағалау парағы беріледі.</i></p> <p>Үй тапсырмасын сұрау: «Үш конверт» әдісі арқылы сұрақтар беріледі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жер шарының жасы? 2. Жердегі ең алғаш пайда болған материк атауы? 3. Жер шарының жалпы ауданы? 4. Пайдалы қазбалардың маңызы жайлы түсіндіріңіз 5. Жер шарының қабықтарын айтып бер? 6. Жер қыртысын бұрғылау әдісімен зерттеуге бола ма? 7. Жер қыртысының құрамы, құрылысы, шығу тегі және оны өзгерткен құбылыстар туралы қалай мәлімет алуға болады? 8. Сейсмикалық әдіс жер қыртысы қандай жыныстардан тұратындығын айқындай ма? 9. Жер қойнауын зерттеу ондағы кен байлықтарын игеруге жол аша ма? <p>Бағалау: Мадақтау арқылы жүргізіледі.</p>			
<p>Ортасы</p>	<p><u>Тақырыпқа шығу.</u> Мұғалім жаңа сабақты оқушыларға бастау үшін бейнеролик көрсетеді. Бейнероликті көріп болған соң бұл арқылы не ойлайтындығы сұралады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? ➤ Мультфильм кейіпкері қайда барып келді? <p>Оқушылар сұрақтарға жауап бере отырып, бүгінгі сабақтың тақырыбын анықтайды. Өз ойларын бөліседі.</p> <p>Мұғалім оқушыларға сұрақтар қою арқылы, оқу мақсаттарын анықтауға жетелейді</p> <p>Тау жыныстары бойынша «Жаңғақтар» арқылы топқа бөлінеді</p> <p><u>III. Оқушылардың іс-әрекеті.</u></p> <p><u>Оқушылар бейнефильмді қарай отырып төмендегі сұрақтарға жауап береді.</u></p> <p>Бағалау: Оқушылар жұппен парақтарын ауыстырып, бірін бірі, «+» және «-» таңбаларын көрсету арқылы бағалайды. Мұғалім оқушылардың біліміне қолдау жасап, өзектендіріп отырады.</p> <p><u>6-7 дұрыс - 3 смайлик,</u></p> <p><u>4-5 дұрыс – 2 смайлик</u></p> <p><u>3 дұрыс – 1 смайлик</u></p>	<p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы</p>	<p>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау</p>	<p>Слайдар</p>

1. Жер қақ ортасында _____ ядро _____ орналасқан.
2. Ядродан кейінгі жер қабаты мантия
3. Ең терең бұрғыланған шұңқыр 12 км
4. Жер қыртысының қалыңдығы 5-70 км
5. Мантияның жоғарғы бөлігінің температурасы 800 градус
6. Ядро негізі никель және темір рудаларынан құралған.
7. Ядро 6000 граудсқа дейін ыстық.

2- тапсырма: Топтық тапсырма, оқулық мәтінімен жұмыс

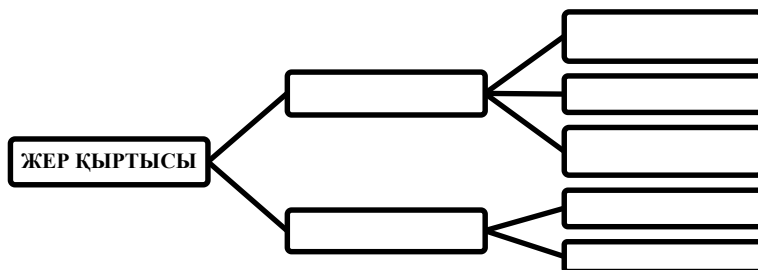
1 топ: Литосфера және Жер қыртысы, ядро

2 топ: Жер қыртысын құрайтын заттар

3 топ: Мантия

«Аквариум» әдісімен топтар бір-біріне түсіндіреді, сұрақтар қою мүмкіндігіне ие болады.

3-тапсырма: Суреттерді салыстыра отырып және оқулық мәтінін пайдаланып келесі тірек-сызба арқылы «Жер қыртысының құрылысын» толтырыңыз.

4- тапсырма: Географиялық диктант

1. Литосфера
2. Минералдар
3. Мантия
4. Ядро
5. Шөгінді қабат
6. Гранит қабаты
7. Атмосфера

Дескриптор:

- Литосфера анықтамасын біледі;
- Минералдар анықтамасын біледі;

бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

жер қыртысының екі түрін ажыратып, жіктеп, тірек сызбаға жазады; материктік және

ҚБ:
«Баспалдақ» әдісі **1.Білім** төмен
2.Орташа
3.Орташадан жоғары
4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім

Ашық сұрап-жауаптар

- Мантия анықтамасын біледі;
 - Ядро анықтамасын біледі;
 - Шөгінді қабат анықтамасын біледі;
 - Гранит қабаты анықтамасын біледі;
 - Атмосфера анықтамасын біледі.
6-7 дұрыс - 3 смайлик,
4-5 дұрыс – 2 смайлик
3 дұрыс – 1 смайлик
5- тапсырма: топтар Жердің ішкі құрылысын не үшін зерттеу керек?
 Сұрағына жауап береді. Өз ойларын 5 дәйек келтіріп дәлелдейді.
 Дескриптор:

- жердің ішкі құрылысын зерттеу қажеттігін түсінеді;
- өз ойын дәлелдей алады.

Миға шабуыл сұрақтары:
 - Жер қандай қабықтардан тұрады?
 - Жердің құрылысын нешеге бөліп қарауға болады?

Топтық жұмыс
I топ: Жердің сыртқы құрылысы қандай?
II топ: жердің ішкі құрылысы қандай?
III топ: жер қыртысының қандай түрлері бар?
Дескриптор:
Деңгейлік тапсырма: «Венн диаграммасы» арқылы дарынды оқушыларға тапсырма
 Материктік және мұхиттық жер қыртыстарының қандай ұқсастығы мен айырмашылығы бар?

1. Материктік және мұхиттық жер қыртысының ұқсастығы мен

мұхиттық жер қыртысын ажырата алады.
 жасалған тірек сызбаны тақтаға іліп, топтар бір-бірінің жауаптарын толықтырады.

1. Жер шарының қабықтарын әңгімелейді.
 2. Жердің ішкі және сыртқы құрылысын түсіндіреді.
 1. Жердің сыртқы қабаттарын атмосфера, гидросфера және биосфераны талдайды,

тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау

айырмашылығын талдайды, салыстырады
«Географиялық диктант» әдісі арқылы үлгерімі төмен оқушыларды сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру
 1) Жердің ішкі құрылымы жер қыртысы, мантия және ..... қабаттарынан тұрады.
 2) ..... латын тілінен аударғанда «жамылғы» деген мағынаны білдіреді;
 3) ..... сыртқы және ішкі болып бөлінеді;
 4) Жанартаудың атқылауы нәтижесінде ..... жыныстар пайда болады;
 5) Пайдалы қазбалар ..... қабығында орналасқан.
«Тыңдаймыз – білеміз, жазамыз – есте сақтаймыз» Мәтінде кездескен термин сөздерді анықтап дәптерге жазады.
 Атмосфера, гидросфера, биосфера, тау жыныстары, мантия, ядро, географиялық қабық.

Картамен жұмыс: «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі арқылы мұғалім оқушыларға атлас карталарын аша отырып, жер қыртысында кең таралған элементтер, тау жыныстары мен минералдарды картадан қарастыруға жетелейді. Оқушылар топпен өз ойларын айтады.

Тапсырма 3:

Жеке жұмыс: «Орнын тап» әдісі

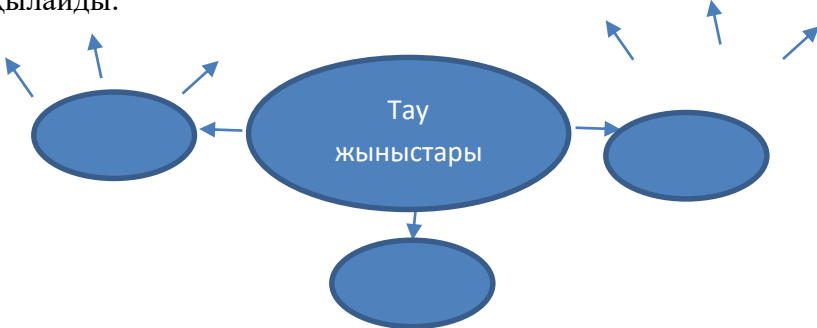
Тектоникалық картаны пайдалана отырып, кескін картаға 7 платформаны түсіру.

Тапсырма 4:

сипаттайды.
 2. Жер шарының ішкі құрылысының түрлерін анықтап түсіндіреді.
 3. Материктер мен мұхиттарға сипат береді, тау жыныстарының құрамын анықтайды.

оқушы өзің-өзі бағалайды.

	<p>Жұптық жұмыс. Оқулықты пайдаланып литосфера құрамындағы тау жыныстарын «Кластер құру» әдісін қолдану арқылы анықтап, талқылайды.</p> <p>Дескриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тау жыныстарының түрлерін ажыратады. 2. Шөгінді тау жыныстарын біледі және олардың түрлерін ажыратады. 3. Магмалық тау жыныстарын біледі және олардың түрлерін ажыратады. 4. Метаморфтық тау жыныстарын біледі және олардың түрлерін ажыратады. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оқушылар литосфералық тақталарды ажыратады. 2. Литосфералық тақталарды картадан көрсете біледі. 	<p>Оқушылар бірін бірі «бағдаршам» тәсілі арқылы бағалайды.</p>	
<p>Сабақтыңсоңы</p>	<p>Рефлексия. Оқушылар қиық қағаздарға жазып береді.</p> <p>Сабақта маған не пайдалы болды?</p> <p>Сабақта маған не қызықты болды?</p> <p>Сабақта маған не қиын болды?</p>	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>

Сабақтың тақырыбы: **Жердің тектоникалық құрылысы**

Бөлім	3. Физикалық география			
	3.1. Литосфера			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.3.1.2 -Жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылардың қолынан келеді: Тақырыптық түйінді түсініктерін естеріне сақтайды және атап береді, басты литосфералық тақталарды көрсетеді, себеп-салдар байланыстарыш түсіндіреді.</p> <p>Көпшілік оқушылардың қолынан келеді: Оқулық мәтіні және картадан ірі объектілерді көрсету көмегімен литосфераның тектоникалық қозғалысының және құрлықтардың қозғалу (дрейф) себептерін түсіндіреді, оқылған тақырып бойынша қорытынды шығарады.</p> <p>Кейбір оқушылардың қолынан келеді: Литосфералық тақталардың қозғалысы, жарықтардың болу себептерін түсіндіреді, ірі тектоникалық тақталардың макеттерін жасайды, тақырып бойынша баяндама дайындайды.</p>			
Бағалау критерииі	Картадан ірі литосфералық плиталарды табады және кескін картаға түсіреді Литосфералық плиталардың қазіргі қозғалысын картадан анықтап, талдау жасайды			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>«Жүректен жүрекке» тренингі.</p> <p>. Суреттердің қиындыларын «Пазл» әдісі арқылы біріктіріп, сурет қиындысын жасайды;</p> <p>Суреттерінде не бейнеленгенін және қандай сөздер жазылғандарын</p>	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау	Қол шапалақ	дидактикалық материалдар

	<p>сипаттайды</p> <p>Тақырыпқа ену үшін «Блиц-сұрақ» әдісі » шабуыл әдісі арқылы сұрақтарға жауап береді:</p> <p>«Блиц-сұрақ» әдісі. (Бір жауабы бар бес сұрақ). Жаңа сөздердің ғылыми атауы.</p>	Сұрақ жауап орындайды		Интерактивті тақ
Ортасы	<p>; Оқушыларға түрлі түсті фишкалар беру арқылы топқа бөліп отырғызу (жасыл, сары, қызыл, көк).</p> <p>Мұғалім жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын суретке аударып сұрақ қояды:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Литосфералық тақталар қалай қалыптасады? <p>Оқушылар өздері білетін литосфералық тақталардың қалыптасуына әсер ететін факторларын атап шығады. Сыныппен өз ойларын бөліседі, бүгінгі сабақтың тақырыбын анықтайды. Мұғалім оқушыларға сұрақтар қою арқылы, оқу мақсаттарын анықтауға жетелейді.</p> <p>Оқушыларға Тақталар тектоникасы бойынша бейнематериал көрсетіледі. Бейнематериал көріп болған соң, бұл арқылы не ойлайтындығы сұралады:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? ➢ Жер қыртысы қандай литосфералық тақталалардан тұрады? <p>Оқушылар сұрақтарға жауап бере отырып, жұппенен өз ойларын бөліседі.</p> <p><u>III. Оқушылардың іс-әрекеті.</u></p> <p>Жұптық жұмыс. Қалыптастырушы жұмыс</p> <p>1- тапсырма: Литосфералық тақталардың қозғалыс түрлерін және салдарын анықтайды. (дрейф, субдукция, коллизия, спрединг). «Ойлан–жұптас–бөліс» әдісін ұйымдастыру. 2 оқушы литосфералық тақталардың қозғалыс түрлерін және салдарын суреттерге қарап талқылайды, суретті қолдану арқылы литосфералық тақталалардың қозғалыс түрлерін жазады. Бұл жұмыста оқушылар суретарқылы бір-бірінің ойын тыңдайды, жұптасып жұмыс жасай алады. Тыңдалым, айтылым және жазылым дағдысын қалыптастырады.</p> <p>Бағалау: «Бағдаршам» арқылы бағалау</p> <p>Жеке жұмыс. Қалыптастырушы жұмыс</p> <p>Кескін картамен жұмыс:</p> <p>2- тапсырма. Кескін картаға литосфералық тақталардың шекараларын және негізгі қатпарлы аймақтарын түсіреді. Оқушылар литосфералық тақталар</p>	<p>Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды</p> <p>Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді</p> <p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы,</p>	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	<p>http://ikitap.kz/audiobook/5189-kerqula_atty_kendebaj/5189-kerqula_atty_kendebaj</p> <p>аудиокітап Алты томдық «</p> <p>ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»</p>

	<p>бойынша алған білімдерін қолдана алады. Мұғалім оқушылардың біліміне қолдау жасап, өзектендіріп отырады. Жеке әр оқушыға кері байланыс беріліп отырылады.</p> <p>Бағалау: Бірін-бірі тексеру кезінде стикерлер арқылы бағалайды. «Жасыл» стикер дұрыс, «қызыл» стикер дұрыс еместігін білдіреді.</p> <p>Оқушыларға «Жердің тектоникалық құрылымы» бойынша бейнематериал көрсетіледі. Бейнематериал арқылы келесі тапсырманы орындайды.</p> <p>Топпен жұмыс. Қалыптастырушы жұмыс</p> <p>Картамен жұмыс:</p> <p>3- тапсырма. Атлас картаны пайдалана отырып, жоспар бойынша литосфералық тақталарды анықтаңыз.</p> <p><i>/Еуразия тақтасы, Африка тақтасы, Солтүстік Америка тақтасы, Оңтүстік Америка тақтасы, Үнді-Австралия тақтасы, Тынық мұхит тақтасы, Антарктида тақтасы, Наска тақтасы/</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Тақтаның атауы Шекараласатын тақталар Қозғалу жылдамдығы Қозғалу бағыты <p>Мұғалім оқушыларға Жердің тектоникалық құрылымы картасымен жұмыс жасауды ұсынады.</p> <p>Оқушылар карта бойынша литосфералық тақталардың атаулары мен шекараларын анықтайды, шекараласатын тақталарды көрсетеді, литосфералық тақталардың қозғалу жылдамдығы мен қозғалу бағытына сипаттама береді. Мұғалім оқушылардың біліміне қолдау жасап, өзектендіріп отырады.</p> <p><i>Тапсырманы қорғау</i></p> <p>Оқушылар топпен өздерінің зерттеген литосфералық тақталар туралы зерттеулерін ұсынады. Топпен өз ойларын бөліседі, тыңдалым, айтылым дағдысын қалыптастырады.</p> <p>1. Атлас карталары бойынша литосфералық плиталарды анықтап, литосфералық плиталардың шекараларын және негізгі қатпарлы аймақтарын кескін картаға түсіріңіз.</p>	<p>мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p> <p>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды</p> <p>Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</p>	<p>Бағалау парақшасын толтырады.</p> <p>ҚБ</p> <p>Бағдаршам</p>	
--	---	---	---	--

2. Жоспар бойынша литосфералық тақталардың біреуінің қазіргі қозғалысын атлас карталарынан анықтап, талдау жасаңыз. (плиталардың таңдауыңыз бойынша)

Тыңдап отырған үштік» әдісін ұйымдастыру.

1-тапсырма: Кескін картамен жұмыс. Литосфералық тақталардың шекараларын, негізгі қатпарлы аймақтарын түсіреді. Оқушылар келісе отырып *тілші, шешен, хатшы* жұмыстарын атқарады.

Тыңдалым, айтылым және жазылым дағдысын қалыптастырады

Бағалау: Ауызша

Критерий	Дескрипторлар
Атлас карта арқылы жоспар бойынша литосфералық тақталарды анықтайды.	1. Тақталардың аттарын атай алады
	2. Тақталардың шекараларын анықтап көрсете алады
	3. Тақталардың қозғалу әрекеттерін пайда болған нысандарды атап көрсетеді
	4. Тақталардың қозғалу бағытын дұрыс көрсете алады.

Сурет
7 сынып Атлас

картадан ірі литосфералық тақталарды көрсетеді;
 – кескін картаға ірі литосфералық тақталардың негізгі қатпарлы аймақтарын білдіреді;
 – таңдап алған тақталаны (плитаны) жоспар бойынша сипаттайды;
 – өз болжамын дәлелдермен қорытындылайды.

Музыкалық үзіліс. Сергіту сәті.

2-тапсырма. «Санадағы кинофильм» әдісі

Оқушылар көздерін жұмып отырады. Мұғалім қысқа мәтін оқиды.

Бағалау: Ауызша «Екі жұлдыз бір ұсыныс»

Сабақтың соңы

Білімді бекіту:

«Серпілген сауал» әдісі бойынша оқушылар бір-біріне доп лақтыра отырып сұрақтар қояды.

Кері байланыс:

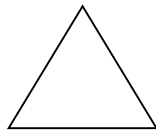
Оқушыларға рефлексия парағын ұсынамын. Сабақ барысында алған білімдері туралы кері байланыс жазады.

«3.2.1.»

3 факт

2 көзқарас

1 тұжырым

Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.

Рефлексия
парағы

Сабақтың тақырыбы: Литосфераның тектоникалық қозғалыстары

Бөлім	3. Физикалық география 3.1. Литосфера			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.3.1.3 -Жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарынталдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг			
Сабақтың мақсаты	<p>Барлығы: Жер қыртысының ішкі құрылысын біледі.</p> <p>Басым бөлігі:Литосфераның тектоникалық қозғалыс түрлерін талдайды</p> <p>Кейбірі:Литосфералық тақталардың қозғалысы нәтижесінде пайда болатын жер бедері түрлерін анықтайды</p>			
Бағалау критерииі	<p>1.Жер қыртысының құрылысын,орналасу ретін біледі.</p> <p>2.Жердің ішкі құрылысын зерттеудің қажеттілігін түсінеді, өз пікірлерін білдіреді.</p> <p>3.Литосфералық тақталардың қозғалу заңдылықтарын біледі.</p> <p>4.Литосфералық тақталардың 1 жыл ішіндегі қозғалысын біледі.</p> <p>5.Литосфералық тақтадартың қозғалу бағыттарын анықтайды.</p>			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	<p>Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл.</p> <p>Ұйымдастыру кезеңі оқушыларды кезекшінің көмегімен түгелдеу, сергіту сәті «Сыйлық ұсыну» әдісі (оқушылар шеңберге тұрып бір – біріне мимикамен сыйлық ұсынады.)</p> <p>«Сикырлы сөздер» әдісі арқылы топтастыру.</p>	<p>Оқушы өз жұбын табады</p> <p>Әдіс арқылы қайталау</p> <p>Сұрақ жауап</p>	<p>Қол шапалақ</p>	<p>Ұялы телефон</p> <p>Және интернет желілері</p>

	<p>1 топ «Рифтинг» 2 топ «Субдукция» 3 топ «Обдукция» (Термин сөздердің мағынасын соңындаашып, айтып береді) Үй тапсырмасын «Ақылды доп» әдісі арқылы сұраймын.</p> <ul style="list-style-type: none"> Оқушының жауаптарына қарай мадақтап, ынталандырып отыру.. <p>Өткен сабақты пысықтау:</p> <p>Ширату жаттығуы: Оқушыларды сыни тұрғыдан ойландырту үшін «Ой қозғау» әдісі арқылы сұрақ қоямын. Осы сұрақтар арқылы сабақтың тақырыбын айқындаймын.</p>	орындайды		Кітап
Ортасы	<p>Жаңа тақырып: Литосфераның тектоникалық қозғалыстары «Миға шабуыл» әдісі арқылы оқушыларды сабаққа тарту үшін оқушыларға өткен және жаңа сабаққа баулы проблемалы сұрақтар қойылады.</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазіргі күнде Антарктида матерігінде зерттеулер нәтижесінде таскөмір, мұнай, табиғи газ кендері анықталған. Бұл кендер органикалық тау жыныстары екендігін есепке ала отырып, кендердің қалай пайда болғанын түсіндіріңіз? Мезозой эрасының аяғында алып бауырымен жорғалаушылар жойылып кеткен, оның себептерін айтыңыз ? 20 ғасырда неміс ғалымы А.Вегенер ұсынған болжамға көре: «материктер плиталар үстінде жүзіп жүреді» бұл пікірді қалай түсінесіз? Жапониялықтардың әр бірінің үйінде балықты аквариум бар. Ол туралы пікірлеріңізді айтыңыз. <p>1тапсырма. Литосфералық тақталардың өзара әрекеттесуі барысында жер бедерінің пайда болу формаларына талдау жаса. Мәтінмен жұмыс. «Джиксо» әдісімен оқушылар мәтінді оқиды және топта жұптаса отырып бір-біріне түсіндіреді. Оқушыларға күрделілік деңгейіндегі тапсырмалар беріледі: А. Мәтінді оқып шығып, оның негізгі мағынасын белгілей отырып мазмұнын айтып бер.</p>	<p>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды</p> <p>Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</p>	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар

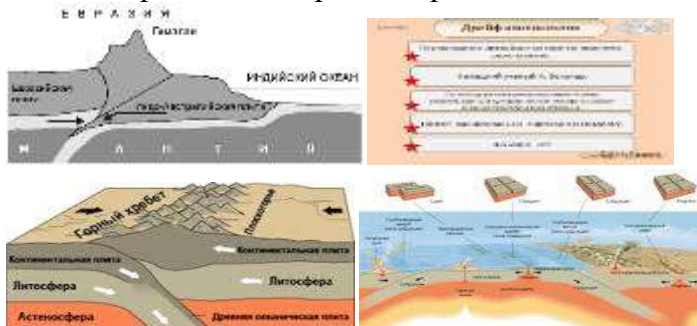
В. Мәтінді оқып шығып, оған жоспар мен сұрақтар құрастыр.

С. Мәтінді оқып шығып, оған түсініктеме мен сын-пікір бер.

Тапсырманы оқушылар өздері таңдайды.

2-тапсырма «Сұрақтар телпегі» әдісі арқылы литосфералық тақталардың өзара әрекеттесуі барысында жер бедерінің пайда болған формаларын талдайды. Бұл әдіс оқу мәтіні бойынша жүргізілетін жұмыс түрі болып, әр оқушы стикерге бір сұрақ жазып телпекке салады. Сұрақтар араластырылған соң, әр оқушы сұрақты алып жауап береді.

1. Литосфера тақталары қалай және неліктен өзара әрекеттеседі?
2. Дивергенция дегеніміз не?
3. Тақталар қандай жылдамдықпен жылжиды?
4. Рифт деп нені атайды?
5. Коллизия нәтижесінде қандай таулар пайда болды?
6. Ұлы шығыс Африка жарығы ұзындығы қанша?
7. Субдукция қандай процесс?
8. Мұхиттарда қандай тау жоталары бар?
9. Болашақта плиталардың әрекеті қандай өзгерістерге алып келуі мүмкін? Өз пікіріңіз.
10. Рифтинг мен спрединг арасында қандай айырмашылық бар?

Надинг Льюис – мезопротерозой на мел

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ:
«Баспалдақ» әдісі
1.Білімім төмен
2.Орташа
3.Орташадан жоғары
4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім
тарапынан жүретін бағалау

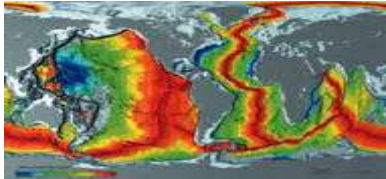
Ашық сұрап-жауаптар

Бағалау: мадақтаймын, кері байланыс беремін

3-тапсырма. «Ойлан, топтас, талқыла» әдісі АКТмен жұмыс арқылы картасхемада литосфера плиталары шекараларын, плиталардың орналасуын зертте. Картасхемада литосфера плиталары шекараларын сызып, плита аттарын жазып зерделейді. Тапсырма соңында плита шекараларын, плита аттарын қаншалықты дұрыс орындағаны анықталады.

4.-тапсырма Дүние жүзінде жиі болатын катаклизмдер аумағын анықтап себептері туралы пікіріңді айт. «Кім жылдам» әдісі АКТмен жұмыс. Оқушылар картасхемада дүниежүзінде жиі болатын литосфералық катаклизмдер аумағын анықтап, ол туралы пікір таласады.

Бағалау: марапаттаймын, кері байланыс беремін

5тапсырма. Қырқылған әріптерден термин сөздерді жина, оларға түсінік беріп бір-бірінен айырмашылығын айт.

«Мозаика» әдісі жаңа терминдер бойынша қима қағаздар дайындап топтарға беріледі. Топтар қағаздардан термин сөздер құрайды.

1-топ Дрейф

2-топ Коллизия

3-топ Субдукция

4-топ Спрединг

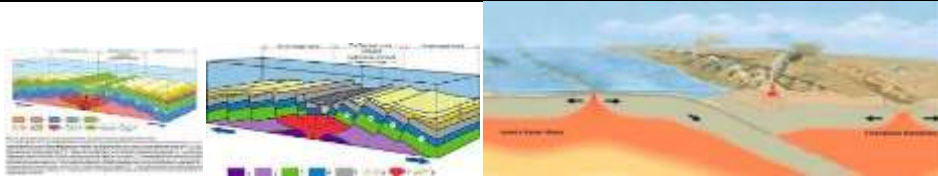
Оқушылар бұл терминдерге түсінік береді.

«Ауызша мадақтау

смайліктер беремін, мадақтаймын

картасхема мен танысады
-плита шекараларын сызады
-плита аттарын жазады
-іс-әрекет туралы өз-ой-пікірін айтады

-АКТ арқылы

Бағалау: мадақтау, смайликтер беру

Мені түсін» әдісі бойынша оқушылар берілген сөздер мен терминдерді (литосфера, мантия, ядро, минералдар, шөгінді, гранит, базальт, материктік және мұхиттық қыртыс, рифтинг, спердинг, дифференция, конфергенция, субдукция, обдукция, коллизия) сипаттайды. Жауап берген оқушы өзіне берілген сөзді сипаттап әрі қарай жалғастырады. Егер берілген сөзге толық сипаттама берсе, дұрыс қойылған болып саналады, жауап нақты болады.

Кім көп жауап бергеніне қарай смайликтер арқылы бағаланады.

Дескриптор

1. Жер қабықтарын құрайтын заттардың мағынасын біледі.
2. Термин сөздердің шығу тегін ашып айтаалады.

Кесте толтыру

Атластан тауларды теріп жазып олар қандай тақталардың шекарасында орналасқанын жазу,

р\с	Таудың атауы, географиялық орны	Қандай екі тақта шекарасында орна	Бұл қандай қозғалыстың әтижесі
1	Гималай	Еуразия мен Үнді -Аустралия	Коолизия
2	Анды	Оңтүстік Америка мен Тынық мұхит	Субдукция
3	Кордильер		
4	Шығыс африка		

дүниежүзінде жиі болатын катаклизмдерді

анықтайды

-катаклизмдер шекараларын сызады

-платформалар мен геосинклинальдар туралы пікір таласады

қыркылған әріптерден термин сөздер құрайды

-терминдерге түсінік береді

-оларды бір-бірінен айырмашылығын ажыратады

-суреттерге қарап

	<u>таулы</u> <u>қыраты</u>		
<u>5</u>	<u>Атлас</u>		
<u>6</u>			

өз ой-толғаныстарын айтады

-жаңа теминдерді дәптерге жазады

1.Таулардың аты географиялық орнын анықтау
2.Қандай тақта шекарасында орналасқанын біледі
3.Бұл қандай қозғалыстың нәтижесінде пайда болғандығын біледі

Сабақтыңсоңы

Екі түрлі түсініктеме күнделігі.
Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:

Бөліктің оң жағына	Сол жағына
Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)

Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.

Рефлексия парағы

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Сабақтың тақырыбы: Литосфералық катаклизмдер

Бөлім	3. Физикалық география			
	3.1. Литосфера			
Педагогтың аты-жөні				
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.3.1.4 -литосфералық катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді 7.3.1.5 - жергілікті компонент негізінде литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіреді			
Сабақтың мақсаты	Барлық оқушылар Тақырыптың түйінді түсініктерін естеріне сақтайды және атап береді Оқушылардың басым бөлігі: картадан таралу аймақтарын көрсетеді, жиі апаттар болатын амақтарды біледі. Кейбір оқушылар: литосфералық катаклизмдердің пайда болу себептерін анықтайды, зардаптарына баға береді.			
Бағалау критерииі	-апат түрін анықтайды; -апат түрінің пайда болу себепін түсіндіреді; -апат түрінің қай аймақта жиі кездесетінін жазады, зардаптарын талдайды; -апат түрінің адам өміріне келтіретін зиянына баға береді; Литосфераның құрылысы және заттық құрамын сипаттайды Тектоникалық қозғалыстардың түрлерін анықтайды (дрейф, коллизия, субдукция, спрединг)			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	. Амандасу. Сабақта жоқ оқушыларды белгілеу. Назарларын сабаққа аудару.Жағымды жұмыс ортасын қалыптастыру .Оқушылар бір біріне сәттілік тілеу. «Миға шабуыл». Суреттерге тән ортақ белгі не?	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды		http://bestrefe.rat.kz/extra_rkd/show/59

Оқушылар ойланады, бірнеше оқушы жауап береді(қалауы бойынша)
Сабақ тақырыбы мен мақсаты анықталады. Сабақ мақсаттары мен критерийлерімен таныстырылады.

«Кіру билеттері»

Ортасы

Оқушылар мәтіннен негізгі ұғымдар мен терминдерді жазып алады.

.1-тапсырма 1. «Ментальды карта» әдісі мәтінді оқиды, ресурстарды пайдалана отырып, апат түрлерінің пайда болу себептерін анықтайды. (әр топтан бір оқушы шығады).

. ҚБ. Ауызша бағалау критерийлер бойынша

Саралау:

1. Аталған катаклизмдердің қайсысы біздің аймақта кездеседі?
2. Әңгімелеу, жиі катаклизмдер болатын аймақтарды көрсету
3. Неліктен Австралия материгінде жір сілкінісі болмайды?

Бағалау: жұппен бағалау

Жж. «Мен –саған, сен-маған» әдісі.

1-оқушы-катаклизм түрін атайды, 2-оқушы-салдарын айтады.

3. Берілген суреттерді және дүние жүзілік литосфералық тақталар картасын қолданып, сұрақтарға жауап беріңіз.

Кестені толтырыңыз.

№	Суреттер	Тектоникалық қозғалыстың түрі	Литосфералық тақталардың түрлері (нақты атауы мен түрі)	Осы тектоникалық қозғалыс үрдісі

Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Картамен жұмыс жасайды
Апат болатын аймақтарды анықтайды
Кесте толтырады
Апат зардаптарын талдайды

Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау

1. Флипчарт, фломастер

1	 <p>Гималай таулары</p>			
2	 <p>Перу-Чили жауағы</p>			
3				

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ «Бәрежелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ
Бағдаршам

1 тапсырма-Оқушылар суреттерге қарап катаклизмдердің түрлерін атайды.
1-жер сілкіну
2- жанартау
3- цунами

Апат түрлерімен топқа бөлінеді.
 Видеоматериалды көруге ұсыныс беріледі. «Табиғат апаттары»
 Видеоматериалды қарау алгоритмі:

1. Табиғат апаттарының түрлеріне және олардың пайда болу себептеріне назар аудару.
2. Маңызды деген факторларды жазып отыру.

Кері байланыс: Не түсініксіз болды?
 Сұрақтарды талдау. Кейбір оқушылар жауабы тыңдалады.
 Оқушылар мәтіннен негізгі ұғымдар мен терминдерді жазып алады.
 ҚБ. «Бағдаршам»
 Т. 2-тапсырма 1. «Ыстық орындық» әдісі Мәтінді оқиды, ресурстарды пайдалана отырып, апат түрлерінің пайда болу себептерін анықтайды. (әр топтан бір оқушы шығады).
Дұрыс жауаптары тақтаға шығарылады.
 ҚБ. «Бармақпен бағалау»

Т.3-тапсырма Тектоникалық қозғалыстар нәтижесінде пайда болатын катаклизмдерді
 «Тұжырымдамалық карта» әдісін пайдаланып талдайды.
 1- топ жер сілкіну
 2-топ жанартау
 3- топ цунами
Кері байланыс (жергілікті жермен байланыстыру)
 Аталған катаклизмдердің қайсысы біздің аймақта кездеседі?
 Өңгімелеу, жиі катаклизмдер болатын аймақтарды көрсету (мұғалім)
 Д(Саралау)4-тапсырма . Суреттерде апат түрлері берілген. Тақырыптық карталарды қолданып, кестені толтырыңыздар

Сурет	Апат түрі	Таралу аймақтары	себептері	Зардаптары
1 сурет				
2 сурет				

Суреттерді қолданап апат түрлерін атайды
 Басқа табиғи апат түрлерінен ажырата алады

	<p>Зсурет</p> <p>« Миға шабуыл» Т.Слайдта неліктен Австралияда көрсетілмеген? Оқушылардың жауаптары тыңдалады <i>Күтілетін жауап:</i> Оқушылар 6-сыныпта «Жер сілкіну» тақырыбын өткендіктен «бұл материкте жер сілкіну мен жанартаулар жоқ» деп жауап беруі мүмкін. Себебі? <i>Күтілетін жауап:толығымен ежелгі платформада орналасқан</i></p>	<p>Мәтінді түсініп оқиды Мәтіннен негізгі ұғымдарды ажыратады анықтайды Қосымша ақпарат көзімен жұмыс жасайды Апат түрлерінің пайда болу себептерін анықтайды Апат болатын аймақтарды анықтайды Кесте толтырады Апат зардаптарын талдайды</p>	<p>Бағалау: жұппен бағалау Жж. «Мен – саған,сен-маған» әдісі. 1-оқушы-катаклизм түрін атайды, 2-оқушы-салдарын айтады.</p>	
<p>Сабақтыңсоңы</p>	<p>Кері байланыс. «Түйін сөз» стратегиясы 1- қадам: 10 – ға шейін сандар қиындыларын әзірлеймін. 2- қадам: Оқушыларға бір санды таңдауға тиіс екенін түсіндіремін. 3- қадам: Оқушылардың сан мен олардың сабақ туралы ой – пікірлерін ұштастыра айтатынын түсіндіремін. 4 – қадам: Олар бүгінгі сабақта не түсінді? Бүгінгі сабақ қандай жаңалықтарға толы болды? Алдағы сабаққа ұсынысы қандай?Оқушылар осы сұрақтарға жауап береді. Мысалы, Бір дегенім – білім. Бүгін мәнәқыл сөздердің мағынасын ашып,орынды қолдануды білдім. Екі дегенім- ертеңге сенім.Осындай нақыл сөздер тұрғанда қазақтың баласы ұлттың тілін,дінін құрметтеп өтеді.Келесі сабақта нақыл сөздерден кітапша жасап әкелсек деген ұсынысым бар.</p>	<p>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</p>		<p>Рефлексия парағы</p>